

Brev till Medlemmarna i Heidenstamsällskapet, april 2022

Av Sven-Göran Fransson, medlem (1 sida)

I Verner von Heidenstams *Sista dikter*, textfragment och utkast sammanställda av Kate Bang och Fredrik Böök, finns dikten **På minnesstenen å Malmen**. Den lyder som följer:

Tyd vad stenen dig tälja vill.
I hundra år och hundra år
och femtio år därtill
församlades här på malmens sand
de unga med vapen i hand
för att värja sitt land
eller segna med blödande sår.
Ett tack till de stora frejdade män,
som mötte hårt med hårt,
till alla som föllo och gömdes
i fjärran mull och glömdes,
ett tack för att än
våra fäders hem är vårt.

I en not i slutet av diktsamlingen nämns att dikten skrevs för Första Livgrenadjärregementets minnessten på Malmen och avtäcktes 18 september 1927. Där finns flera minnesstenar. En grenadjär var en elitsoldat inom infanteriet och från början beteckning för en fransk handgranatkastare. Stenen med Heidenstams dikt är belägen på nuvarande Helikopterflottiljens område på Malmen och finns beskriven under Registerkort Nr E07, Svenska militära minnesmärken, [Östergötlands län | Svenska Militära minnesmärken \(smvu.se\)](https://www.smvu.se).

Med Malmen avses ett område i Malmslätt nära Linköping. Enligt Nordisk Familjebok från 1956 anges att Malmen är en av landets äldsta militära övningsfält med anor från 1500-talet. Under tidigt 1900-tal anlades en flygavdelning och så småningom flygflottiljen F3. Den övriga militärhistorien är komplicerad med flera omorganisationer och återges här i komprimerad form. Östgöta ryttare och Infanteriregemente från 1600-talet bildade ett Livgrenadjärregemente 1791. De båda regementena sårades under en tid till 1:a och 2:a Livgrenadjärregementet 1816 (Registerkort Nr E08), förlagda på Malmen fram till 1922, därefter på Linköpings garnisonsområde. De sammanslogs åter igen enligt 1925 års härordning och bildade tre år senare regementet I4, numera nedlagt.

Johan Banér avancerade till fältmarskalk och vars minne hedrats med en egen minnessten rest 1891 av Kungliga första livgrenadjärregementet 1891 på Malmen. Den flyttades till Linköping 1925 och är fri att beskåda liksom intilliggande ytterligare minnesstenar med intressant texthistorik.